

Komenského koncentráček

(Lidové noviny, 13.2.2015, Martin Zvěřina)

Spíš než o domácí školu půjde ve sněmovně o přístup ke svobodě jednotlivců i rodin

Já bych se jen v souvislosti s domácím neboli individuálním vzděláváním chtěla zeptat kolegů a kolegyň po mé pravici, jak se to dává dohromady s vašimi proklamacemi týkajícími se inkluzivity vzdělávání, kdy chcete začleňovat všechny možné zdravotně postižené atd. do běžných tříd, kdy požadujete pomalu, aby speciální školství tady zaniklo, a přitom vyčleňujete určité žáky ze základního školství a necháváte je učit doma. – Otázka komunistické poslankyně Marty Semelové je vlastně docela případná, pro většinu populace je nepochopitelná jak domácí škola, tak inkluze. V prosazování obého rozpor vidět lze. Jenže pokud si uvědomíme, že ani domácí škola, ani inkluze není povinností, ale možností, rozpor mizí. Rodič si může vybrat typ výuky, stát je pouze garantem jisté úrovně.

Vzdělávací systém v uplynulých dvaceti letech rozkvétal velmi bujně a není rozhodně na škodu, pokud bude kultivován, nicméně metoda, jakou volí ČSSD prostřednictvím Marcela Chládky, lze přirovnat k přihnojování pomocí DDT. Pan ministr si nepřeje domácí vyučování na druhém stupni, začlenil své přání do novely školského zákona a neštítí se kvůli tomu ani lhát: "Zjistit po devíti letech domácího vyučování, že je dítě naprosto nepřipravené, je příliš pozdě. To už je zničený život." Tento výrok je nesmyslný.

Pod přísným dohledem státu Vedle škol soukromých, církevních, cizojazyčných či waldorfských se prosadilo i domácí vyučování jako forma, která je pod přísným dohledem státu. Výsledky má velmi dobré. Proto se počítalo, že bude domácí škola pokračovat i na druhém stupni, samozřejmě ne pro každého a za jasně stanovených podmínek. Proto, aby domácí škola nepokračovala na druhém stupni, chybějí odpůrcům argumenty. Ovšem na základě Chládkova výroku se musíme ptát, kde se mezi námi berou negramotní a nesocializovaní absolventi tolik doporučovaných kolektivně-socializačních základních škol. Kdyby byla moc školy tak veliká a moc rodiny tak snadno zlomitelná, tito lidé by neexistovali. Možná by měl ministr upřít svůj ostřížij vojenský zrak spíš tímto směrem – takových absolventů je ročně řádově víc než nešťastných frekventantů domácí školy.

Marcel Chládek, stejně jako komunisti, vidí školu coby nástroj jednotné indoktrinace, jak řekl ve středu ve vysílání Radiožurnálu – "máme to pod kontrolou". Je to hodně zvláštní, že si politik dovolí tohle prohlašovat. Nicméně navzdory představám ministrovým je evidentní, a většina z nás to pamatuje, že ani komunistům v autoritářském režimu se nepovedlo "mít to pod kontrolou". Kdyby zoufalé praktiky totalitních režimů (indoktrinovat děti mimo rodinu "správnými" názory) fungovaly, bylo Německo dodnes plné nacistů a my bychom byli všichni šťastnými bolševiky. Nicméně – ministr se poučit neumí a dnes, kdy v Česku veřejně vyznávají své náboženství desítky denominací, si dovolí tvrdit, že domácí škola je líhň extrémních světónázorů. Inu, když víme, jak to nevyšlo komunistům s marxismem, měli bychom ještě přitvrdit. Co kdyby do rodin docházeli nějakí ideoví komisaři? Přijde vám to přitažené za vlas? Bohužel ani ne, ministr školství chce kontrolovat, co děti jedí, ministr zdravotnictví žádá drakonické tresty pro ty, kteří nechťejí děti nechat očkovat... A ČSSD se tváří jako evropská levicová strana – co ubírá na svobodách, chce přidávat jinde na pseudoprávech, na pofiderních nárocích, které jí přijdou moderní a "trendy". Že se zároveň sešňorává prostor svobody pro většinovou populaci, jako by nehrálo roli.

Karikatura politické strany Středeční epizoda ve sněmovně ukázala i jinou velkou slabinu dnešní koalice, odhalila ANO jako bezhodnotovou stranu pragmatiků moci. Jediného kvalifikovaného experta, Jiřího Zlatušku, poslanci hnutí jako by na povel zbavili vedení školského výboru (a pak si to zas rozmysleli) ve jménu harmonické koaliční spolupráce. Pro pana Babiše je české školství třetířadou prioritou, jeho děti ani vnuci jej využívat nemusejí a státu z něj neutíkají tak ohromné sumy jako jinde. Většině tuzemské populace, z pochopitelných důvodů, ale lhostejné být nemůže, a i když si o domácí škole ani inkluzi nemusí myslet nic pěkného, je dost choulostivá na antiliberální kroky. Ještě žije dost pamětníků jednotné socialistické školy.

Pro jakoukoli demokratickou stranu je problém, když ve jménu "klidu v koalici" odepíše část elektorátu. To se nyní může stát hnutí ANO s liberálními voliči. Kvůli jednomu prachšpatnému ministrovi školství potopí nejen domácí školu, ale i část svých příznivců. Ale dost možná o ně ANO už nestojí. Mimochodem, ANO se ve středu zachovalo jako strašlivá karikatura politické strany – jednalo na základě zákulisních dohod, a ještě to zpackalo. Pár takových epizod a aura "makajících nepolitiků" bude pryč. Dnešní hlasování o školském zákoně bude trochu zkouškou toho, zda je koalice spíš liberální, či autoritářská a co se vlastně ukrývá v útrokách ANO.

I když si většina tuzemské populace o domácí škole ani inkluzi nemusí myslet nic pěkného, je dost choulostivá na antiliberální kroky